

Vår saksbehandler
Suzanne Hauge Norvang, tlf.

Dokumentdato
01.11.2022

Deres dato

Vår referanse
2022/527 NOSU

Deres referanse
508/3337

SAMFUNNSBEDRIFTENE
Att.Didrik Greve Økland
Postboks 1378 Vika
0114 OSLO

Krav til stedfortreder i brann- og redningsvesenet

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) viser til tidligere telefonsamtale og ditt brev av 21.09.2022. Spørsmålet er om kravet til brannsjefens stedfortreder må knyttes til én særskilt enkeltperson, eller om stedfortrederrollen kan være personuavhengig (f.eks. en ledergruppe), forutsatt at de nødvendige kvalifikasjonskravene til å opptre som stedfortreder er oppfylt.

Det følger av brann- og redningsvesenforskriften¹ § 11 fjerde ledd at *[l]ederen av brann- og redningsvesenet skal ha en stedfortreder.*

I veiledningen til denne bestemmelsen i brann- og redningsvesenforskriften, som er publisert på DSBs hjemmeside, står det følgende:

Stedfortreder for leder av brann- og redningsvesenet

I forskriftens fjerde ledd videreføres kravet til at lederen av brann- og redningsvesenet skal ha en stedfortreder, jf. opphevet dimensjoneringsforskrift § 2-5.

Stedfortreder for leder av brann- og redningsvesenet (også benevnt som brannsjef) har den samme myndighet som lederen og skal til enhver tid kunne gå inn i oppgavene til brannsjefen når denne ikke er til stede.

Det anbefales at det i det daglige legges til rette for en viss fordeling av oppgavene mellom brannsjefen og dennes stedfortreder. Det kan også være naturlig at stedfortreder innehar stilling som en enten leder for beredskapsarbeidet eller det forebyggende arbeidet, forutsatt at kvalifikasjonskravene i forskriften kapittel 8 er oppfylt.

Kravet til stedfortreder er et funksjonskrav, og ikke et stillingskrav. Det følger av veiledningen at det er naturlig at stedfortreder innehar stilling som enten leder for beredskapsarbeidet eller det forebyggende arbeidet. Forskriften hindrer ikke at kommunen/brann- og redningsvesenet oppretter en egen stilling i brann- og redningsvesenet som stedfortreder dersom de anser dette som nødvendig.

Det har vært forutsatt fra DSB at stedfortrederfunksjonen legges til én person, og denne skulle kunne ivareta overordnet innsatsledelse i mindre kommuner med tettsteder under 2 000 innbyggere, jf. opphevet dimensjoneringsforskrift § 4-10 og § 5-6. Dette var før alle kommunene fikk krav til overordnet vakt i gjeldende forskrift.

¹ Forskrift 15. september 2021 nr. 2755 om organisering, bemanning og utrusning av brann- og redningsvesen og nødmeldesentralene (brann- og redningsvesenforskriften)

Det er et relevant spørsmål om kravet til "en" stedfortreder i ordlyden stenger for at funksjonen ivaretas av flere personer. DSB mener at det tidligere var ment at én person skulle fylle funksjonen, men at forskriften ikke hindrer at funksjonen dekkes av flere personer.

Brann- og redningsvesenet må imidlertid tilfredsstillere brann- og eksplosjonsvernlovens krav til at forebyggende og beredskapsmessige oppgaver etter loven ivaretas på en effektiv og sikker måte, jf. § 9. Brann- og redningsvesenet må, for å fungere i en krise-, katastrofe- eller krigssituasjon, ha klare ledelses- og kommandolinjer.

DSB legger til grunn at brann- og redningsvesen må vurdere hvordan de tenker det er hensiktsmessig at stedfortrederfunksjonen deles på flere personer. DSB legger til grunn at stedfortreder har behov for oversikt over personalet, tilgang til personalmapper, tilgang til kontoer og fullmakt til å forplikte økonomisk med mer. Tidligere var sårbarhet for økonomisk utroskap noe som måtte vurderes i forbindelse med tilganger, men nå er det også andre forhold som personsikkerhet og datasikkerhet.

I vurderingen av en eller flere personer inn i stedfortrederrollen, vil lederen måtte vurdere ovennevnte, i tillegg til at kompetansekravet i brann- og redningsvesenforskriften § 45 femte ledd må være oppfylt for alle de som eventuelt skal fylle stedfortrederrollen hvis brann- og redningsvesenet kan dokumentere dette som en god løsning.

DSB håper ovennevnte gir tilstrekkelig avklaring på spørsmålet.

Med hilsen
for Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap
Brann og redningsseksjonen

Heidi Vassbotn Løfqvist
sjefingeniør

Suzanne Hauge Norvang
juridisk utredningsleder

Dokumentet er godkjent elektronisk og sendes derfor uten underskrift.